

dle zevnější formy ve smyslu zákonných předpisů vyhotoven (§§ 577 a 579 obč. zák.), neboť jest zůstavitelem a čtyřmi svědky podepsán. Pokud neplatnost dovětku sporem prokázána nebude, náleží dle něho pozůstalost projednati a byla právem stěžovatelka s návrhem na odevzdání pozůstalosti jako odúmrtě státu poukázána na pořad práva.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle vývodů dovolacího rekursu nemá tu prý místa ustanovení § 726 obč. zák., protože § ten předpokládá, že se zákonní dědicové dědictví vzdali, kdežto v tomto případě vůbec není oprávněných dědiců zákonných. Podle § 760 (I. nov. § 73) obč. zák. arci případně pozůstalost jako odúmrtě státu, není-li nikoho k dědické posloupnosti oprávněného, nebo jestliže nikdo dědictví nenabývá; tímto rčením mělo býti podle zprávy komise o návrhu zákona, všeobecný zákon občanský změňujícího a doplňujícího, vyjádřeno, že také legatáři podle § 726 obč. zák. vylučují právo odúmrtě. Marginální rubrika tohoto § mluví sice jen o vzdání se dědiců, ale hned z prvé věty tohoto § je zřejmo, že slovem tím míněny jsou též případy, v starším učení také jako nutné vzdání se označované, kde dědic pozůstalost přijati nemůže. Proto není v patrném odporu se zákonem názor předchozích soudů, že předpis posl. věty § 726 obč. zák. o mimořádném dědickém právu legatářů platí nejen tehdy, když se zákonní dědicové práva dědického vzdají, nýbrž také tehdy, když tu není osob, na které jest dědická posloupnost zákonná podle § 731 (I. nov. § 60) obč. zák. obmezena. V příčině platnosti poslední vůle předchozí soudové právem poukázali k tomu, že pozůstalostnímu soudu vzhledem k předpisu § 2 čís. 7 nesp. pat. nenáleží rozhodovati v řízení nesporném, zdali tato poslední vůle pro nezjevné vady jest neplatnou, zdali totiž zůstavitel nebyl při rozumu anebo zdali před třemi způsobilými svědky, z nichž aspoň dva byli zároveň přítomní, výslovně neprohlásil, že spis obsahuje jeho poslední vůli; poslední vůle jest zůstavitelem a čtyřmi svědky podepsána a pozůstalostní soud ve smyslu § 123 nesp. říz. do té doby, než o platnosti poslední vůle bude ve sporu rozhodnuto, právem za dědice pokládal legatáře, kteří se podle § 726 obč. zák. a druhého odstavce § 121 nesp. říz. k dědictví přihlásili. Pravost a platnost poslední vůle zprvu sice popírali domnělí dědicové zákonní, ale pak ji podle protokolu ze dne 22. března 1921 výslovně za pravou a platnou uznali právě tak jako ostatní odkazovníci. Tito přihlásili se k dědictví podle poslední vůle podle zevnější platné a proto posud nelze tvrditi, že tu jsou předpoklady, za kterých pozůstalost jako odúmrtě podle § 760 obč. zák. a § 130 nesp. říz. připadá státu.

Čís. 1144.

Umořiti zástavní list o pojišťovací polici, jež jest u pojišťovací společnosti v zástavě za zápůjčku, přísluší okresnímu soudu žadatelova bydliště.

(Rozh. ze dne 2. srpna 1921, R I 831/21.)

Žadatel, bydlící v Českých Budějovicích, domáhal se u tamního okresního soudu, by umořen byl zástavní list, vydaný bankou »Slavií« v Praze

na pojišťovací polici žadatelovu, již dal zmíněné bance do ruční zástavy ku zajištění její pohledávky ze zápůjčky, již mu byla poskytla. Okresní soud umořovacímu návrhu vyhověl. Do usnesení stěžovala si banka, ježto prý jest k umoření příslušným výhradně zemský soud v Praze. Rekursní soud usnesení potvrdil. Důvody: V případě tomto nejde o cenný papír po rozumu zákona ze dne 3. května 1868, čís. 36 ř. zák., ani o případ, upravený §em 9 zákona ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. zák., nýbrž o umoření listiny, již potvrzeno bylo přijetí ruční zástavy; umoření takovéto listiny náleží však dle § 115 poslední odstavce na soud okresní a to v bydlišti žadatele.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dle § 115 j. n. jest k umořovacímu řízení ohledně listin soukromých povolán vždy okresní soud, v jehož obvodu žadatel má své bydliště, pokud výjimečným předpisem právním není v jednotlivém případě k němu povolán soud sborový. V tomto případě jedná se o umoření zástavního listu, vydaného bankou »Slavií« v Praze, společností akciovou, na polici o pojištění Aloisa E. na život na 5000 K, kterou tento dal oné bance do ruční zástavy ku pojištění její pohledávky ze zápůjčky 3800 K, již poskytla žadateli. Tento zástavní list svědčí majiteli a pouze majiteli jeho vydá banka polici na 5000 K, ovšem pakli před tím byl dluh 3800 K s přísl. zaplacen. Banka tvrdí, že k umoření tohoto zástavního listu není příslušným okresní soud, nýbrž výlučně zemský civilní soud v Praze, poněvadž banka jest ústavem, zřízeným a stojícím pod státním dozorem a zástavní list, jí vydaný, rovná prý se pojistce, jejíž umoření dle § 9 zákona ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. zák. přísluší soudu sborovému. To tvrdí neprávem. Dle § 1 zákona ze dne 3. května 1868, čís. 36 ř. zák. přísluší řízení umořovací sborovému soudu pouze ohledně cenných papírů, které jsou vydány akciovými společnostmi, jež byly zřízeny se státním povolením a jsou pod státním dohledem, a to sborovému soudu, v jehož obvodu jest sídlo společnosti, jež cenný papír vydala. K těmto cenným papírům náležejí zejména akcie, zástavní listy, spořitelní knížky, pokladniční poukázky, šeky a podobné, pro oběh určené papíry. Rozřešení tohoto případu jest tedy závislo od rozřešení otázky, zda zástavní listy, vydané pojišťovací bankou na zastavené police, jsou cennými papíry, určenými pro oběh, pro obchod asi jako papírové peníze, směnky a pod. Otázku tuto dlužno zodpovědětí záporně, neboť pro obchod a oběh se hodí a určeny jsou jen takové cenné papíry, jejichž realizování není vázáno na žádnou podmínku. Zde však realizace jest závislou na tom, zda jest pohledávka, k jejímuž pojištění zástava slouží, zaplacená, a zda toto zaplacení jest z papíru samotného zjevno, a na další podmínce, zda doba, na kterou se pojištěný na život pojistil, již přešla, a zda okolnost ta je z police a ze zástavního listu patrno. Vystavení zástavního listu na majitele jest podmínkou oběhu papíru cenného, nemá však toho významu, že by papír byl již oběžným, jakmile je vystaven na majitele. Z předloženého opisu sporného zástavního listu však není zjevno, zda a jaké splátky na dluh byly učiněny a kdy má pojištěná suma 5000 K býti na zastavenou polici vyplacena. Nelze tedy zmíněný zástavní list považovati za papír

k oběhu, k obchodu určený, a k oběhu se hodící. Následkem toho není zde podmínky výjimečné normy § 1 zákona ze dne 3. května 1868, čís. 36 ř. zák., a není dána příslušnost sborového soudu k umořovacímu řízení ohledně řečeného zástavního listu. Tvrzení, že zástavní list rovná se polici samé, jejíž dání v zástavu potvrzuje, a že tím nastala příslušnost sborového soudu dle § 9 zákona ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. zák., nenalézá v zákoně opory. Nastupuje tedy nutně příslušnost okresního soudu bydliště žadatelova.

Čís. 1145.

Byl-li povolen odklad exekuce vyklizením, posunuje se též počátek lhůty § 575, odstavec třetí, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 2. srpna 1921, R I 861/21.)

Proti exekučnímu titulu na vyklizení v termínu únorovém 1921 domáhali se povinní, dříve ještě, nežli vymáhající věřitel nastoupil exekuci, odložení exekuce dle nař. čís. sb. 409/1920, načež jim povolen odklad exekuce až do termínu květnového. Exekuční návrh podaný vymáhajícím věřitelem dne 24. května 1921, soud první stolice zamítl, poněvadž usnesení, svolující k soudní výpovědi a tvořící exekuční titul, pozbylo ve smyslu § 575 c. ř. s. účinnosti, ježto do 14 dnů po čase, určeném v tomto usnesení pro vyklizení, tedy po 14. únoru 1921, nebylo za exekuci žádáno. Rekursní soud vyhověl exekučnímu návrhu. **Důvody:** Stížnost jest důvodná a nebylo zákonné příčiny, aby první soudce návrh stěžovatelů na povolení a výkon exekuce vyklizením bytu, dne 24. května 1921 podaný, zamítl jako opozděný. Návrh ten nutno dle spisů považovati za pokračování v exekuci jednou již povolené a nutno uznati, že správné jest tvrzení stěžovatelů, že když první soudce k žádosti strany povinné výkon exekuce vyklizením odložil až do termínu květnového 1921, nebylo proto stěžovateli možno podati dříve další návrh na výkon exekuce. Nelze tedy právem tvrditi, že návrh ten jest opozděn, a že exekuční titul ve smyslu § 575 c. ř. s. pozbyl účinnosti, neboť, jak již uvedeno, nejde o povolení exekuce na základě exekučního titulu, nýbrž o pouhé pokračování v exekuci a nutno uznati, že návrh vymáhající strany, který byl zamítnut pro opozdění, byl včas podán.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jest sice správným tvrzení rekursu, že vypovídatelé v termínu únorovém 1921, kdy vypovězení dle soudně povolené výpovědi byt vykliditi měli, nepodali vůbec návrhu na exekuci vyklizením a není v tom směru správným odůvodnění usnesení soudu rekursního, že exekuční návrh, podaný dne 24. května 1921, pokládáti jest za pokračování v exekuci jednou již povolené. Přes to však dlužno pokládáti právní názor soudu rekursního za správný v tom směru, že nepodáním exekuce v termínu únorovém 1921 ve lhůtě § 575 c. ř. s. nepozbyla výpověď právní účinnosti a vykonatelnosti, neboť, než ještě exekuce na vyklizení bytu navržena býti mohla,